

stavno fakturo; ustvarjal je lahko izvedljive in prikupljive skladbe. Kar je zložil, ni bilo toliko umetniškega, kolikor narodnega pomena, ker je vse bilo namenjeno narodu, kateri se je stoprav probujal, in ker ostanejo njegove skladbe izborna hrana vsem onim slojem in krajem, kateri se šele pozneje vzdramijo k višji glasbeni omiki. Saj je naravno, da se ne vrši povsodi in z enako intenzivnostjo preporek naroda v vseh njega delih; opazamo marveč v vsaki dobi celo pri malih narodih razne, če ne vse stopnje glasbene naobrazbe od prvih neokretnih početkov pa do višine renomiranih koncertov. Zato pa ostane Nedvčdova muza za Slovence trajnega pomena, ker bode v narodu našem vedno dosti takih pevskih zborov, katerim baš ona prija, in ker bode tudi vedno dosti občinstva, katero ni še umetniški vzgojeno ali, če hočete, razvajeno, kateremu je marveč vse lepo, kar je ljubko. In ljubkosti najdemo pri Nedvčdovih skladbah vse polno.

Znal pa se je Nedvčd celo asimilirati duhu slovenskega naroda. Dokaz temu je nebroj njegovih prikupljivih skladb, katere so se narodu toli omilile, da je postal marsikateri njegov napev vprav naroden, n. pr. »Tam kjer beli so snežniki«, »Beseda sladka domovina«, »Domovina mili kraj«, »Slovenska dežela«, »Popotnik«, »Bratje v kolo se vstopimo«, »Pozdravljam te, gorenjska stran«, »Ljubezen in pomlad«, »Nazaj v planinski raj« i. t. d. Kaj, ko bi hoteli zasledovati one male pesmice, ki so se tako priljubile naši nežni mladini, katera jih prepeva iz Nedvčdovega »Slavčka«, zbirke šolskih napevov, ali pa ko bi hoteli naštetii vse cerkvene pesmice in skladbe, katere prepeva verni narod po cerkvah in na domu, ne da bi vprašal kdo da mu je zložil napev, ne da bi vedel, da pohaja od Antona Nedvčda, katerega smo ravnokar položili v hladni grob. Ukoreninil se je pa tudi rajni Nedvčd v Slovencih, kakor le malo kateri inorodec.

Narod je bil Nedvčdu vselej hvaležen za to, kar je od njega prejel; cenil in čislal ga je vselej in povsod, bodisi kot skladatelja, bodisi kot vzgojitelja. Tu bodi omenjeno, da so ga imenovala za častnega člana društva: »Glasbena Matica« v Ljubljani, pri kateri je deloval 8 let kot odbornik, »Slovensko pevsko društvo« v Ptuju in »Slavec« v Ljubljani. L. 1881. je odlikoval Nedvčda cesar z zlatim križcem za zasluge.

Anton Nedvčd ostane v trajnem častnem spominu slovenskega naroda, kateremu je, soroden po krvi, posvetil svoje krasne darove! In zategadelj mu slava, katero je užival med nami že za svojega življenja obilo, ne premine niti po smrti!

—oe—

Prošnja. »Slov. učiteljsko društvo v Ljubljani« je sklenilo pri svojem zadnjem občnem zboru postaviti svojemu pokojnemu starosti Andreju Praprotniku nagrobni spomenik, na rojstni hiši vzdati spominsko ploščo in, če bode le mogoče, napraviti doprsni kip njegov.

Ker pa društvo samo nima denarja, da bi moglo to storiti, stroški pa bodo veliki, se obrača z nadejno prošnjo do vseh tovarišev, prijateljev, znancev in učencev rajnikovih, da bi po moči pripomogli, da bi se zgoraj omenjeni sklep mogel uresničiti in tako prvaku slovenskega učiteljstva tudi primeren spomenik postaviti.

Pokojnikovih zaslug za narod, za vzgojo in sploh ni treba tu naštevati. Priča so njegove lepe poučne in druge knjige, premile, povsod udomačene

Marijine kakor preljubke otroške pesmi in hvaležni spomin, katerega gotovo vsak njegov učenec v svojem srcu nosi.

Prispevki naj se blagovolijo pošiljati uredništvu »Učit. Tovariša« v Ljubljani.

V nadeji, da blagi rajnik še ni pozabljen, pričakuje društvo obilnih darov.

Za odbor »Slov. učit. društva v Ljubljani«

dne 3. junija 1896.

Andrej Žumer,
predsednik

Jak. Furlan,
tajnik

Občni zbor »Matice Slovenske« za leto 1895. je bil dne 24. junija meseca t. l. Ker ni prostora za daljše poročilo, naznanjamo danes le toliko, da izide letos šestero knjig, namreč 1. Letopis. 2. »Zgodovina slovenskega slovstva«. III. del. 3. Slovenske narodne pesmi. II. snopič. 4. Električna s podobami. 5. Slovenska zemlja. II. del. 6. Knezove knjižnice tretji zvezek.

Še nekaj pojasnila. V zadnji številki »Zvona« na 388. str. piše dr. Glaser, da je iz stilizacije nekega stavka v njegovi »Zgodovini slov. slovstva« videti, da pripisuje »izpremembro« v tekstu Prešernove izdaje iz l. 1866. Jurčiču. To je potrebno popravka. Jurčič je pri uredbi Prešernovega teksta takisto nedolžen, kakor Stritar, ker oba nista imela prav nič opraviti s to stvarjo. Ves tekst je uredil **Levstik** sam, popolnoma svojevoljno, in, kakor sem čul, Stritar že takrat, ko je izšlo »Klasje z domačega polja«, ni bil zadovoljen, da je Levstik tako korenito preuredil besedilo Prešernovim poezijam, in celo Jurčič se v tem oziru ni ujemal z Levstikom. Levstik je bil, kakor sam pravi, »vsega sveta pilatuž« in nobene niti svoje, niti tuje pesmi ni pustil pri miru. Jurčič je bil pri izdaji iz l. 1866. deležen samo toliko, da je posredoval med Levstikom in založnikom Wagnerjem na eni in med Stritarjem na drugi strani. Pač pa je nameraval Jurčič urediti Vodnika in je že spisal Vodnikov životopis, ki je še okranjen, a nima nobene vrednosti. Tudi pri tem delu bi mu bil imel Levstik pomagati, kar se da sklepati iz njegovih besed v »Zbranih spisih« (IV. 290.). Predno je prišlo do izdaje, je Wagner zaradi dolgov izginil iz Ljubljane.

Da gre ves popravljeni Prešeren na Levstikov rovaš, dokaže to-le: Pred seboj imam list, na katerega prvo polovico je napisal Levstik s svojo roko Prešernov sonet »Ljubezni tiranija«, kakršen je v originalu, a na drugo polovico svojo popravo. Prešernov original se glasi:

Prešernov ne tiskan sonet.

(Izviren.)

Vi, ki vam je ljubezen tiranija
Neznana bolj, ko so studenci Nila;
Vi, ki samó vestè, kaj posodila
Nesó, kaj hiše, polje, kaj kupčija!

Iz vas se marsikteri glavo vbija,
Al pojem res brez upanja plačila,